

Torsdag den 12. marts 2020 (D)

1

Kl. 11:00

72. møde

Torsdag den 12. marts 2020 kl. 11.00

Dagsorden

1) Eventuelt: 1. behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om ændring af lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme. (Udvidelse af foranstaltninger til at forebygge og inddæmme smitte samt sikring af kapacitetsmæssige ressourcer m.v.).

Af sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke).

(Fremsættelse 12.03.2020).

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er åbnet.

Samtykke til behandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Det punkt, som er opført som nr. 1 på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet.

Det er givet.

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om ændring af lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme. (Udvidelse af foranstaltninger til at forebygge og inddæmme smitte samt sikring af kapacitetsmæssige ressourcer m.v.).

Af sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke).

(Fremsættelse 12.03.2020).

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Rasmus Horn Langhoff, Socialdemokratiet.

(Ordfører)

Rasmus Horn Langhoff (S):

Ingen kan længere være i tvivl om, at vi står i en meget alvorlig situation. Vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at komme så godt igennem det som muligt, og det stiller naturligvis krav til os alle sammen – til Folketinget, til myndighederne, til sundhedsvæsenet og ikke mindst til, at vi alle sammen tænker os godt om og tænker på andre end bare os selv. Vi kommer bedst igennem det her, når vi står sammen og følger de råd, der kommer fra sundhedsmyndighederne.

De næste uger skal vi vise, hvad Danmark er, når Danmark er bedst. Vi skal vise samfundssind, og vi skal vise solidaritet med udsatte og sårbare. Vi skal også sende en varm tanke og al den opbakning, vi kan, til de mennesker, som knokler for at få hjulene til at køre rundt. Vi skal glæde os over og bakke op omkring vores stærke sundhedsvæsen og ikke mindst vores sundheds- og omsorgspersonale. De yder altid en stor indsats, men i den her tid yder de en ekstraordinær indsats. I den forbindelse finder jeg det også meget, meget glædeligt, at *alle* Folketingets partier står sammen i den her sag, og at hele processen op til den situation, vi står i i dag, har bidraget konstruktivt til gavn for at håndtere den her situation og til gavn for befolkningen. Så en stor tak herfra fra Socialdemokratiets side til alle Folketingets partier.

Folketinget skal nu behandle et lovforslag, som bemyndiger sundheds- og ældreministeren og i nogle tilfælde i samarbejde med andre ministre til at udstede en række påbud og indføre en række restriktioner. Det er påbud og restriktioner, som ikke nødvendigvis tages i brug, men giver mulighed for, at de kan blive taget i brug. Det kan være påbud om at lade sig undersøge af en sundhedsperson, at lade sig indlægge på et sygehus, at afspærre et område, hvor en farlig sygdom optræder – altså coronavirus – at regulere adgangen til transportmidler, at regulere, hvor mange mennesker der må samles, at give mulighed for at suspendere en række patientrettigheder, så man altid kan prioritere de mennesker, der har størst behov for hjælp, og på den måde være med til at redde menneskeliv, og til sidst også at regulere adgangen til plejehjem og sygehuse.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at flere af tiltagene i det her lovforslag er ekstraordinære, men vi står også i en helt ekstraordinær situation, og vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at passe på hinanden og for at begrænse smittespredningen. Som det fremgår af lovforslaget, forudsættes det, at regler om forbud og restriktioner skal være midlertidige, og at det ikke skal udstrækkes længere, end hvad der er nødvendigt af hensyn til at forebygge og inddæmme udbredelsen af en farlig sygdom her i landet.

Der er ingen tvivl om, at vores sundhedssystem i den kommende tid kan blive presset, og derfor skal vi også være parat til at prioritere i vores sundhedsvæsen, så vi prioriterer vores sundhedsressourcer der, hvor der er det største behov, altså de akutte og livstruende sygdomme, så vi sætter de mennesker, der har det største behov og er mest udsatte, forrest i køen. Vi kommer ikke igennem det her uden omkostninger, men vi må samtidig insistere på, at vi *skal*

Kl. 11:00

Kl. 11:00

Kl. 11:00

igennem det, og at vi skal igennem det sammen. Jeg ser frem til den fremtidige behandling.

Kl. 11:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det, og jeg vil gerne sige tak til medlemmerne for, at de sørger for at holde afstand – det er betænksomt. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og derfor går vi videre til næste ordfører, som er hr. Martin Geertsen, Venstre.

Kl. 11:04

(Ordfører)

Martin Geertsen (V):

Tak for det. Som det desværre er gået op for os alle sammen, står Danmark midt i en alvorlig og historisk ekstraordinær situation. Vi har desværre set, at coronavirussen på meget kort tid har spredt sig med en dramatisk hast. Danmark er nu det land med den største procentuelle stigning i tilfælde af coronavirus. Der påhviler derfor et enormt ansvar på dette Folketing for at tage situationen og den udvikling meget, meget alvorligt. Hvis vi ikke tager drastiske skridt, ja, så kan vi risikere at se ind i et overbelastet sundhedsvæsen, som hurtigt vil nå sin kapacitetsgrænse.

Vi har nok alle sammen set grafen med de to kurver, som anskueliggør, hvad der sker, hvis vi ikke gør noget. Og her er det selvsagt særlig alvorligt, hvis kapacitetsgrænsen overskrides i forhold til de dele af vores sundhedsvæsen, som sikrer, at mennesker holdes i live. En fortsat smittespredning vil ydermere ikke blot ramme de mennesker – og det er jo alvorligt nok – som rent faktisk har pådraget sig coronavirus; nej, det risikerer også at ramme naboen til højre, som måske lider af en kronisk sygdom, eller den svækkede ældre nabo til venstre.

Med andre ord: Vi er alle sammen nødt til at udvise samfundsind. Vi skal fortsat tage vores forholdsregler i hverdagen, vaske og spritte vores hænder, hoste i ærmet og holde afstand til hinanden og især til vores syge og svækkede medborgere. Og alle de ting gælder stadig væk, uanset hvad politikerne her på Christiansborg så måtte vedtage. Vi må også sige klart, at der er tilstrækkelig med mad og andre fornødenheder på lager i vores dagligvarekæder. Det her er en sundhedskrise – det er ikke nogen fødevarerkrise.

Men denne alvorlige situation kalder også på alvorstunge beslutninger her i Folketinget. Og det her lovforslag handler om at ændre vores lovgivning i en periode, hvor vi har brug for ekstraordinære tiltag og nye redskaber for at kunne håndtere denne trussel. Og der er ikke nogen grund til at lægge skjul på, at der er tale om ekstraordinære tiltag. Venstre er enig i den generelle vurdering af, at den nuværende lovgivning på en række områder ikke er tilstrækkelig, når det gælder myndighedernes evne til at sikre forebyggelse og inddæmning af denne smitsomme sygdom. Og det skal vi selvfølgelig sikre at vores lovgivning er.

Vi synes eksempelvis, at det er vigtigt, at der nu vil komme reelle påbud i stedet for anbefalinger fra myndighedernes side om ikke at holde større arrangementer. Det sikrer den nødvendige klarhed for arrangørerne. Og vi er selvfølgelig meget enige i behovet for at sikre, at vores sundhedsvæsen foretager de nødvendige valg, så vi sikrer, at patienter med akutte og livstruende sygdomme prioriteres først.

Danskernes hverdag kommer de kommende uger til at føles og være meget anderledes. Vi vil i perioder have meget svært ved at kende dagligdagen i vores land. Pasningsordninger, skoler og uddannelsesinstitutioner lukker ned. Mange vil blive sendt hjem fra arbejde, hvis de ikke allerede er det. Den kollektive transport vil køre halvtomt rundt. Vi må ikke mødes mere end 100 mennesker ad gangen. Og selvfølgelig vil mange virksomheder blive presset til det yderste, hvor der i anden sammenhæng vil være behov for at tage yderligere initiativer, der holder hånden under danskernes levebrød.

Det er afgørende, at vi lytter til og efterlever myndighedernes anvisninger. Vi har yderst kompetente myndigheder i dette land, og der er en grund til at være dem og alle de medarbejdere – eksempelvis i sundhedsvæsenet og ældreplejen, som vi ikke kan undvære – dybt taknemlige for deres indsats.

Det her lovforslag er, når man dykker ned i det, meget, meget vidtgående i forhold til de bemyndigelser, som foreslås overdraget til sundhedsministeren. Derfor er det f.eks. afgørende, at det følges af en solnedgangsklausul. Danmark skal så hurtigt, som det er muligt, under skyldig hensyntagen til den almene sundhedstilstand og sundhedsvæsenets kapacitet tilbage til hverdagen. Virksomhederne skal op at køre igen. Vi skal tilbage på arbejde, og børnene skal tilbage i daginstitution og skole.

Det er ydermere afgørende, at Folketingets partier får mulighed for formelt at være med til at udmønte de konkrete hjemler og bemyndigelser, som lovforslaget medfører. I sidste ende beror dette lovforslag på regeringens vurdering af, hvilke initiativer som regeringen mener er nødvendige i den aktuelle situation. Det er regeringen, der har det fulde overblik og er kommet med sin indstilling. De tiltag er Venstre selvfølgelig klar til at støtte i denne så alvorlige situation. Venstre er klar til at tage ansvar og medvirke til, at Danmark kommer så skånsomt igennem den kommende tid som overhovedet muligt, og derfor bakker vi naturligvis op om lovforslaget.

Til allersidst skal jeg helt, helt formelt på vegne af Venstre anmode om, at lovforslaget bliver parallelt behandlet i Retsudvalget.

Kl. 11:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Der var ikke nogen korte bemærkninger, og derfor kan vi gå videre til næste ordfører, som er fru Liselott Blixt, Dansk Folkeparti.

Kl. 11:11

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Vi har alle sammen fulgt med i udviklingen af virussen covid-19, og vi har fulgt med i de lande, hvor den har nedlagt et ellers velfungerende sundhedsvæsen. Det har været skræmmende at se Norditalien, der normalt har et velfungerende sundhedsvæsen, der kan sammenlignes med det danske, nu være sunket i knæ. WHO har nu også vurderet virussen til at være en pandemi, og det vil sige, at den er verdensomspændende og den vil ramme alle lande og vil være grundlaget for, at hele samfund går i stå.

Dansk Folkeparti har i de sidste uger bedt om, at man kunne tilbageholde rejsende, sætte folk i karantæne, også igennem tvang, samt sørge for andre ordninger, men det har lovgivningen ikke givet mulighed for, og derfor støtter vi i Dansk Folkeparti den hastelov, som vi i dag skal behandle.

Vi vil naturligvis have en del spørgsmål i udvalgsbehandlingen, men vi vil sammen med resten af udvalget arbejde sammen om at sikre de nødvendige tiltag for, at vi sammen kan passe på de mennesker, som vil få det allersværest. Med en smitte, der vokser så hurtigt som den nuværende, vil vi se, at der kommer et voldsomt pres på vores sundhedsvæsen. Vi vil komme til at se store personalegrupper bukke under for sygdom, samt at der er flere, der skal undersøges af læger, flere, der skal indlægges, og det vil have store konsekvenser for vores sundhedsvæsen. Allerede nu med en smitte af lidt over 600 ser vi afdelinger aflyse ikkeakutte operationer. Afdelinger må gå hjem i karantæne, og det er nogle af de ting, vi vil se meget mere af, og derfor vil det berøre os alle sammen.

Det er vigtigt, at vi kan sikre, at vores sundhedsvæsen tager sig af de mest akutte og dermed kunne udsætte nogle ikkeakutte ting, og det kan ministeren med den her lovgivning. Man kan udsætte behandlingsgarantien på de behandlinger, som ikke er akutte. Det her handler om, at vi bruger den kapacitet, som vi har, på den mest hensigtsmæssige måde.

Jeg vil også her gøre opmærksom på de tilbud, som vi kan se kommer ind – tilbud til sundhedsvæsenet, som man kan gøre brug af. I dag så jeg sklerosehospitalet gå ud at sige: Vi har en kapacitet. Vi har 160 medarbejdere. Vi står gerne til rådighed. Og det vil jeg opfordre sundhedsministeren til at tage på sig. Vi bliver nødt til at se på, hvordan vi kan klare de kapacitetsproblemer, der vil opstå de næste par uger.

Men den her lov er jo meget mere end sundhed. Den her lov giver også lov hjemmel til at påbyde personer, som formodes at være smittet, at lade sig isolere, at kunne forbyde afholdelse af større forsamlinger, arrangementer, begivenheder osv.

Den her lovgivning nævner også udlændingelovgivningen, hvor der står beskrevet, hvad vi kan gøre, når eller hvis der kommer asylansøgere ved grænsen. Lad det være sagt, at i Dansk Folkeparti ønsker vi dem afvist ved grænsen, og ikke som der står, at de skal isoleres og indkvarteres, og kun, hvis de modsætter sig det, kan man afvise dem. Vi har brug for al vores kapacitet til de danskere, der bliver syge, så vi ønsker, at der i lovgivningen står, at asylansøgere selvfølgelig skal kunne afvises ved grænsen på grund af den sundhedstilstand, vi har i øjeblikket.

Det er vidtgående beslutninger, som man med den her lovgivning giver tilladelse til, og som vi faktisk lægger i hænderne på sundhedsministeren. Normalt er det noget, vi i Dansk Folkeparti vil holde os fra og være imod. Det er lovgivning, hvor man kan tvinge personer til at blive vaccineret, til at afgive oplysninger om personlige forhold, til at lade andre gå ind i deres hjem. Det er nogle af de ting, som vi normalvis synes er de vigtigste rettigheder for mennesker i Danmark, men i dag er det ikke normalvis. I dag skal vi beskytte de mennesker, der er mest sårbare. Når jeg taler om dem, der er mest sårbare, så handler det ikke kun om dem, der måske vil få smitten og blive indlagt. Vi ved, at med et sundhedsvæsen i knæ vil det blive sådan, at mange af de andre sygdomme måske ikke kan få den samme indsats, som vi er vant til. Det er nogle af de ting, vi ser, når vi kigger på, hvad der sker i Italien.

I Dansk Folkeparti ønsker vi også, at vi sikrer de svageste grupper. Dem har jeg ikke rigtig hørt noget om endnu – dem, som ikke har et hjem at være i, de hjemløse. De går rundt på gader og veje og kan også være smittet. Der bliver vi nødt til at sikre, at de kan få et ophold, måske på nogle af de hoteller, vi har, som mangler turister, som vi også kan gøre brug af, hvis vi har kapacitetsproblemer andre steder.

Vi beder om at indtænke alle muligheder, så alle kan få en tryk dagligdag, at lette presset på sundhedspersonalet og sikre en behandling af dem, som bliver syge af coronaviruset. Tak.

Kl. 11:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til fru Liselott Blixt. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og derfor er den næste ordfører hr. Stinus Lindgreen, Radikale Venstre.

Kl. 11:16

(Ordfører)

Stinus Lindgreen (RV):

Mange tak til formanden. Det lovforslag, som vi skal behandle her i dag, er ekstraordinært, men det er også en ekstraordinær situation, vi står midt i. Jeg har ligesom rigtig mange andre – ikke mindst mine ordførerkolleger her i salen – fulgt udviklingen af coronasmitten nøje, først i udlandet og nu også herhjemme i Danmark. Det er i den forbindelse på sin plads at takke ministeren for de meget hyppige opdateringer på området og for de meget hurtige svar, når jeg ganske ofte har sendt spørgsmål af sted i den retning.

Jeg er også fortsat dybt taknemlig for den indsats, som vores ekstremt dygtige og hårdtarbejdende medarbejdere i Sundhedsstyrelsen, i Styrelsen for Patientsikkerhed og på Statens Serum Institut har ydet i den her situation. Vi kan alle sammen være glade for den

høje ekspertise, vi har på området. Vi kommer også til at kræve endnu mere af vores allerede hårdtarbejdende sundhedspersonale i den kommende tid. De hyppige opdateringer fra myndighederne om udviklingen og de gode argumenter for de nye tiltag har været prisværdige.

Vi har fra start af bakket fuldt ud op om den tilgang, man har haft, hvor man hele tiden har handlet proportionalt i forhold til den situation, vi stod i. Men det har også fra starten af været klart, at vi ikke kunne undgå en mere udbredt smitte i Danmark, og at det ville blive nødvendigt med mere drastiske tiltag på et eller andet tidspunkt – og det er så nu, og det er nødvendigt for at beskytte os alle sammen.

Hastelovgivning er ikke noget, man skal tage let på; det kræver helt særlige omstændigheder. I går var jeg i P1 med min ordførerkollega fra Dansk Folkeparti fru Liselott Blixt. På det tidspunkt havde vi allerede set en meget markant stigning fra dagen før – fra 260 smittede til nu 340 smittede. Nogle timer efter vi kom ud af studiet, var det steget til over 500 smittede, og her til morgen har vi så rundet 600 smittede. Det her er særlige omstændigheder, og det kræver særlige indsatser. Det er en alvorlig situation, vi står i, og hvis vi ikke handler, risikerer vi at presse vores sundhedsvæsen i knæ. Lovforslaget vil have meget store konsekvenser for os alle sammen, men hvis vi skal undgå en situation som den, vi har set i andre lande, er det nødvendigt. Vi har set, hvad der sker, hvis man ikke formår at dæmpe op for smittespredningen. Det her er alvor.

Lovforslaget giver en række meget vidtrækkende beføjelser til ministeren. Det kræver naturligvis den rette afvejning i forhold til situationens alvor, og derfor er det afgørende, at loven har en indbygget slutdato – en solnedgangsklausul. Og det er også afgørende, at vi sikrer os, at vi ikke er i strid med vores helt grundlovssikrede rettigheder. Det skal vi nu have afklaret, inden vi stemmer forslaget igennem her i salen.

Her til slut vil jeg gerne lige komme med en besked til dem, der måtte se med hjemmefra. Det her er en alvorlig situation. Som det fremgik af statsministerens pressemøde i går, er det nu, vi skal stå sammen. Vi skal alle sammen tage det her alvorligt og lytte til myndighederne, for sammen kan vi dæmpe op for en epidemi. Men vi skal ikke handle i panik. Tiden er til samfundssind, ikke til hamstring. Vi står ikke midt i en forsyningskrise, så der er ingen grund til at opbygge store lagre derhjemme. Vi har et velfungerende kriseberedskab i Danmark, så når du går ned og køber ind, så køb det, du har brug for. Så er der også til den næste i køen. Vis hensyn, pas på jer selv, og pas på hinanden. Tak for ordet.

Kl. 11:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Derfor kan vi gå videre til fru Kirsten Normann Andersen, SF.

Kl. 11:20

(Ordfører)

Kirsten Normann Andersen (SF):

En ekstraordinær alvorlig situation kræver også ekstraordinær alvorlige tiltag. Derfor er det også rettidig omhu, at regeringen fremsætter forslag, som betyder, at vi gør alt, hvad vi kan, for at forebygge smitte med corona. Det har kolleger fra både den ene og den anden side af Folketinget allerede rigtig fint redegjort for, og jeg glæder mig rigtig meget over, at det er et samlet Folketing, der bakker op om de her tiltag. Jeg vil også benytte lejligheden til at takke sundheds- og ældreministeren og ikke mindst Sundhedsstyrelsen for et usædvanlig stort arbejde i den seneste tid.

Corona er smitsom. Er du sund og rask, klarer du det helt sikkert, men ældre og syge er i risiko, og med den eksplosive stigning i antallet af smittede de sidste få dage er prognosen dybt alvorlig, og kurven skal knækkes.

Midt i alvoren skal vi dog også glæde os over, at netop et samlet sundhedsvæsen gør det muligt at tilrettelægge en fælles overordnet strategi, så et samlet sundhedsvæsen kan sikre, at vi kan håndtere en alvorlig situation som nu. Jeg glæder mig også over den tillid, som de danske borgere i den sammenhæng har vist Sundhedsstyrelsen. Skønt det netop er i sådan en situation, at det vrir med tvivlsomme konspirationer har langt de fleste borgere udvist en særdeles ansvarlig adfærd. Tak for det.

Sundhedsstyrelsen har fra starten tegnet de to kurver, som viser, hvad vi er oppe imod. Her er det ene et scenarie, hvor mange bliver smittet på en gang, og hvor mange får brug for sygehusenes kapacitet på samme tid. Den situation er særdeles alvorlig, fordi det vil presse sundhedsvæsenet ud over en grænse, som vil betyde, at færre kommer helskindet igennem sygdom. Målet har hele tiden været, at hvis mange skal blive syge, skal det ske i et tempo, som sikrer, at sundhedsvæsenet kan følge med. Derfor skal kurven knækkes.

Det er derfor, at regeringen nu tager drastiske metoder i brug, hvor alle offentligt ansatte, som kan blive hjemme, skal blive hjemme, og hvor kun de livsvigtige offentlige funktioner holdes i normal drift i de næste 14 dage.

Men der er også tiltag, hvor vi forbyder unødvendig forsamling, tvungne undersøgelser, karantæne og lignende. Det forudsætter særlig lovgivning, hvis vi skal sikre myndighederne beføjelser til at påbyde, at alle overholder de nye regler. Konkret flytter man beføjelser i epidemiloven, så sundhedsministeren kan udstede nødvendige bekendtgørelser – i nogle tilfælde sammen med andre ressortministre, f.eks. transportministeren og justitsministeren.

Det betyder helt konkret, at vi i en periode frem til den 1. marts 2021 giver sundheds- og ældreministeren beføjelser, så vi kan påbyde lukning af aktiviteter, hvor forsamlinger øger risikoen for smitte, og hvor vi kan påbyde den enkelte borger den nødvendige karantæne, hvis man er i risiko for smitte med corona. Loven gælder således ikke for tid og evighed, men indtil videre i 1 år.

Det her er alvorligt, og jeg forstår godt, hvis der er nogle, der tænker, at det er skræmmende – især børnene, som ikke kan komme i skole og daginstitution, kan have brug for en forklaring. Den rigtige forklaring er, at især de af os, som er sunde og raske, er potentielle smittebærere og derfor risikerer at smitte andre, som ikke er så raske som os. Og lukningen af skolen kan forebygge, at vi smitter hinanden. Børnene hjælper derfor os alle sammen, når vi alle sammen står sammen om at bekæmpe corona ved at undlade at være sammen.

Midt i alvoren skal vi også glæde os over ansatte i sundhedssektoren, som rykker sammen og trækker på den nødvendige samme hammel, som skal hjælpe os igennem den her situation. Sundhedspersonalet er afgørende vigtig for beredskabet: I er eksperterne, når det gælder om at tage vare på os alle sammen, så vi kommer helskindet igennem, hvis vi bliver syge, og I skal vide, at vi vil gøre alt, hvad der står i vores magt, for at hjælpe jer, så I får den hjælp, I har brug for, så I kan prioritere de vigtige opgaver nu. Det betyder også, at ikkeakutte behandlinger kan udskydes, fordi vi sammen prioriterer plads til de akutte opgaver. Til os alle sammen: Pas særlig godt på dem, hold afstand til dem, hvis du er en potentiel smittebærer.

På vegne af SF skal jeg takke for tilliden og opbakningen til den særlige indsats. Vi skal knække kurven, og vi gør det kun, hvis vi alle sammen respekterer de nye restriktioner og står sammen ved at undgå at være sammen. Tak for ordet.

KI. 11:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Derfor går vi videre til hr. Peder Hvelplund, Enhedslisten.

(Ordfører)

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det, formand. Jeg vil gerne starte med at sende en stor tak til vores dygtige og dedikerede pleje- og sundhedspersonale. I er i hverdagen velfærdens helte. Vi har altid brug for jer og jeres indsats til at passe på vores nærmeste, vores børn, vores ældre og plejekrævende, vores mest udsatte borgere – borgere, der ikke kan klare sig selv uden jeres hjælp. I er altid ryggraden i vores velfærdssamfund.

Man præcis i de her dage er jeres indsats endnu vigtigere og mere vital end nogen sinde. I er med til at sikre, at vi har et offentligt og velfungerende sundhedsvæsen, hvor det er sundhedsfaglige vurderinger, der afgør, hvem der har mest brug for hjælpen. Derfor skal der lyde en kæmpestor tak til jer, og jeg håber, at jeres indsats vil blive påskønnet. For det er en ekstremt alvorlig situation, vi står i. Det afspejles også i det lovforslag, vi førstebehandler her i dag.

Det er nogle meget vidtrækkende beføjelser, vi overdrager til sundheds- og ældreministeren. Bl.a. begrænser vi forsamlingsfriheden og giver mulighed for at begrænse bevægelsesfriheden. Vi gør det muligt at indskrænke frihedsrettighederne for borgere, der er formodet smittede, hvor det vil være op til myndighederne at afgøre, hvem der er formodet smittet. Det er vores klare forventning, at der selvfølgelig vil være mulighed for domstolsprøvelse af en afgørelse. Det er ret indgribende begrænsninger af frihedsrettighederne.

Det er sjældent, at vi i Folketinget ser os nødsaget til at udvise så stor tillid til regeringsmagten. Det er klart, at det er bekymrende, når der overdrages så store beføjelser til at indskrænke frihedsrettighederne til den udøvende magt, reelt uden kontrol for Folketinget. Det er Enhedslistens vigtigste opgave at sikre, at det ikke går for vidt.

Derfor er der to ting, det er vigtigt for os at få afklaret, før vi kan give vores endelige tilslutning til lovforslaget. For det første er det helt afgørende, at der stadig vil være en efterfølgende domstolskontrol, selv om politiet bemyndiges til eksempelvis at gå ind i en bolig uden retskendelse – fuldstændig som vi kender det fra andre indgreb i frihedsrettighederne, når der er mistanke om kriminalitet. Det fik vi tilkendegivelse om i går fra Sundhedsministeriet, men vi kan ikke se det fremgå klart af lovforslaget. Det vil vi derfor have afklaret gennem nogle spørgsmål i udvalgsbehandlingen.

For det andet er det utrolig vigtigt, at lovgivningen her er behæftet med en solnedgangsklausul. Det er fundamentalt. Vi mener dog, at et år er meget lang tid, og vi vil derfor foreslå, at vi samtidig indsætter en revisionsbestemmelse hver tredje måned, så Folketinget løbende kan forholde sig til behovet og ikke mindst til, hvordan regeringen har anvendt beføjelserne i praksis. De to ting vil vi tage op i udvalgsbehandlingen inden andenbehandlingen, og vi håber på en afklaring og en eventuel tilslutning til ændringsforslag.

Men det er en særlig situation, vi står i. Vi risikerer et pludseligt og stort udbrud af et virus, vi ikke har mulighed for at vaccinere imod endnu. Det kan have store og dramatiske konsekvenser, især for vores mest sårbare og udsatte grupper i samfundet. Derfor er det helt nødvendigt, at vi alle gør en indsats for at forhindre smitten i at sprede sig, både som individer og samfundsborgere, men også som samfund. Både Sundhedsstyrelsen, Styrelsen for Patientsikkerhed og Statens Serum Institut har gjort en kæmpestor indsats dag og nat for at følge udviklingen både internationalt og i Danmark. De har bidraget med kompetent og valid sundhedsfaglig rådgivning til ministeriet, som har holdt et højt informationsniveau til Folketinget – en stor tak for det til både ministeriet og styrelser.

Det er klart, at når den sundhedsfaglige vurdering er, at det er nødvendigt med de her indgreb, må vi som politikere også lytte efter. Vi har fuld tillid til den sundhedsfaglige vurdering og må også handle derefter. Derfor vil jeg også gerne benytte lejligheden til at rose regeringen i almindelighed og statsministeren og sundheds- og

ældreministeren i særdeleshed for håndteringen af situationen. Der er blevet holdt et højt informationsniveau, og kommunikationen har ikke efterladt nogen tvivl om, at situationen skal tages dybt alvorligt, men at den bliver kontrolleret, og at der ikke er nogen grund til panik eller hamstring.

Afslutningsvis vil jeg gerne opfordre til, at vi allesammen udviser sammenhold og solidaritet, både her i Folketinget, men også som samfundsborgere generelt. Lige nu har vi som samfund én altoverskyggende opgave: Vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at sikre, at så få som muligt af vores udsatte og svækkede grupper bliver ramt af coronavirus. Det vil kræve en indsats af os alle sammen, men det er nu, vi skal vise vores værd som samfund. Derfor vil jeg opfordre til at udvise omtanke, empati og solidaritet – lytte til myndighedernes anbefalinger, tænke over, hvor du kan gøre en positiv indsats for dine og de af dine medborgere, der har brug for det. Udvis solidaritet!

Kl. 11:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og derfor kan vi gå videre til hr. Per Larsen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:30

(Ordfører)

Per Larsen (KF):

Tak for det. Inden jeg starter min ordførertale, vil jeg gerne takke både statsministeren og sundhedsministeren for deres store arbejde i disse dage. Vi skal i øjeblikket lægge partipolitik på hylden, og derfor skal der lyde en klar opbakning til regeringens arbejde fra vores side.

Det er en helt ekstraordinært alvorlig situation, vi står i. WHO har jo dømt pandemi, altså en verdensomspændende epidemi, og vi er i Danmark ramt af covid-19 i et omfang, som kræver handling. De tiltag, myndighederne har iværksat, rækker ikke længere, og derfor skal der flere og nye virkemidler til. Intet er mere vigtigt end folks helbred og sundhed, og derfor skal vi gøre alt, hvad vi kan, for at udskyde smittespredning af coronavirus længst muligt. Nyeste tal for smitten i Danmark er 615, og vi ved, at det tal vil vokse voldsomt.

Hvis for mange smittes for hurtigt, risikerer vi, at kapaciteten i vores sundhedsvæsen ikke rækker. Den situation skal vi selvfølgelig undgå. Vi hører fra Italien, at man triagerer, altså sorterer i patienterne, og at læger beretter om, at det er ligesom i en krigssituation, hvor der sorteres hårdt blandt patienterne. Vi skal med andre ord udstrække smitteperioden, så sundhedsvæsenet i Danmark kan følge med til at behandle de patienter, som kræver intensiv behandling.

Det er jo voldsomme tiltag, lovforslaget indeholder, og Sundheds- og Ældreministeriet får vide beføjelser, når de regionale epidemi-kommissioner overflyttes til ministeriet. Jeg håber bestemt ikke, det bliver nødvendigt med tvangsvaccination eller tvangsbehandling og ej heller jo, at politiet skal inddrages i større omfang, men det gives der jo dybest set beføjelse til. Den nye hastelov indeholder på den måde altså en række muligheder, som vi jo normalt tager afstand fra, og som grundloven beskytter os mod, men i den givne situation støtter vi alle tiltag, som kan minimere konsekvenserne af covid-19, både for den enkelte, for folkesundheden og for hele landet.

Vigtigst er folks sundhed, men der kommer jo også en stor økonomisk regning. Danske Bank spår i dag, at der ikke kommer vækst i Danmark i år, overhovedet. Nogle vil miste deres job. Virksomheder vil gå bankerot, og vi får færre penge til mange af de ting, som vi ellers finder det fornuftigt at investere i. Men både når det gælder sundheden, men også når det gælder væksten og økonomien, så påhviler det os alle her i Folketinget at stå sammen og træffe de nødvendige beslutninger.

Jeg ser frem til udvalgsbehandlingen af lovforslaget, hvor vi kan drøfte detaljerne.

Kl. 11:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren, og der er ikke nogen korte bemærkninger. Derfor er det nu fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige.

Kl. 11:34

(Ordfører)

Pernille Vermund (NB):

Tak for ordet. For Nye Borgerlige har det i den her krise altafgørende betydning, at vi som danskere viser, at vi kan passe på hinanden. Det er i situationer som denne, at fællesskabet skal stå sin prøve, at vores borgerlige solidaritet, som binder os sammen som folk, viser sin værdi. Nye Borgerlige bakker derfor utvetydigt op om regeringens strategi til at få bugt med smittespredningen. Især hensynet til de syge og til de ældre tilsiger, at vi gør alt for at undgå, at sundhedssystemet bliver overbelastet, og som jeg har forstået regeringens strategi, er det også her, regeringen har sit fokus.

Det lovforslag, som vi hastebestemmer i dag, er på mange områder vidtgående og indgribende – mere vidtgående og mere indgribende, end man som borgerlig politiker synes godt om. Men vi anerkender i Nye Borgerlige, at det er nødvendigt. For os er det dog vigtigt, at når politikerne griber ind i borgernes frihed, så sker det afmålt efter nødvendighed, og det afvikles igen, så snart det er muligt.

Der er indskrevet en solnedgangsklausul i loven på et år, men i lyset af lovens særdeles vidtgående og indgribende karakter vil Nye Borgerlige foreslå, som det også er foreslået af andre partier, at perioden i solnedgangsklausulen bliver kortere, og at vi senest et halvt år efter lovens ikrafttræden tager den op til ny behandling her i Folketingssalen. Hvis coronasmitten til efteråret vender tilbage med fornyet styrke, vil vi have mulighed for at forlænge lovens gyldighed, men vi vil også have mulighed for at justere lovgivningen med de erfaringer, som vi nu i de kommende uger og måneder drager.

Lovforslagets § 27 om ophævelse af statens erstatningspligt, bortset fra ved ekspropriation, giver os anledning til bekymring. Denne krise vil utvivlsomt komme til at koste. Danmarks samlede velstand vil blive mindre, når vi rammes af et voldsomt stød udefra og samtidig må tage drastiske forholdsregler inden for landets grænser, der bremser handel, produktion og service. Nogle danskere vil blive ramt hårdere end andre. Nogle vil miste deres arbejde. Nogle vil gå konkurs med deres virksomhed. Vi vil alle sammen blive fattigere, end vi er i dag, men ikke alle sammen lige meget.

Lovforslagets § 27 ophæver de facto erstatningspligten over for private virksomheder, der lider tab som følge af regeringens indgreb, og dermed risikerer vi at efterlade de private lønmodtagere på perrenen. Det mener vi ikke er en retfærdig fordeling af byrder og risiko. Det er det private erhvervsliv, der er rygraden i det danske samfund. Det er der, værdierne skabes. At pålægge det private både byrden og risikoen uden mulighed for at få erstatning finder vi hverken hensigtsmæssigt eller rimeligt. Vi vil derfor opfordre regeringen til at lægge en samlet økonomisk plan frem, som vil sikre, at byrder og risici fordeles rimeligt, at produktion og beskæftigelse fastholdes, og at regningen ikke skubbes videre til vores børn og børnebørn.

Endelig virker § 5, stk. 2 og 3, ved læsningen som et voldsomt indgreb i den personlige frihed. Nye Borgerlige vil her foreslå, at loven suppleres med krav om efterfølgende retfærdiggørelse ved en dommerkendelse, som det også er foreslået tidligere i dag af bl.a. Enhedslisten.

Med disse bemærkninger, som vi vil tage med i det videre udvalgsarbejde, bakker Nye Borgerlige naturligvis op om lovforslaget.

Kl. 11:38

Kl. 11:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og så er det hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance.

Kl. 11:38

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for det. Med lovforslag L 133 foreslår regeringen, at sundheds- og ældreministeren får udvidet sine beføjelser i betydelig grad. Baggrunden er jo selvfølgelig det her udbrud af corona, som WHO har klassificeret som en pandemi. Vi støtter lovforslaget.

Det er korrekt, at det udvider ministerens og dermed statsmagtens beføjelser voldsomt. Det skal holdes op imod, at en hurtig og effektiv reaktion, hvor man lukker samfundslivet eller de sektorer af samfundslivet ned, hvor der er mange mennesker, som er samlet på et begrænset areal, er afgørende for at få epidemien under kontrol. Det viser erfaringerne fra de lande, som har klaret epidemien forholdsvis godt: Japan, Singapore og paradoksalt nok Kina uden for Hubeiprovinsen, hvor sygdommen oprindeligt opstod. Derfor giver det god mening.

Vi er glade for, at de udvidede beføjelser er afbalanceret af en solnedgangsklausul, som træder i kraft den 1. marts 2021, for så rammer vi balancen med, hvad der er på spil. 80 pct. af dem, der smittes med corona, får ingen eller kun milde symptomer. 15 pct. får symptomer, der kræver behandling, og ca. 5 pct. får symptomer, der kræver intensiv behandling. Derfor er det klart, at jo mindre et tal de 5 pct. skal beregnes ud fra, jo bedre er det. Det er det for det enkelte menneske, det er det for samfundet, og det er det for vores sundhedsvæsen. Så derfor er balancen i lovforslag L 133 fundet og er på sin plads.

Ligesom de øvrige ordførere vil jeg også takke regeringen og ministeren og ikke mindst de mange virkelig dygtige og meget hårdt arbejdende mennesker, som tjener inden for ministerens område, for den store indsats, der bliver gjort. Det er fremragende, og det er noget, som der er rigtig mange der lægger mærke til.

Det er jo ikke alle begivenheder, som medierne omtaler som skelsættende, der faktisk er skelsættende. Men jeg tror, at coronapandemien har afsløret rigtig mange ting om vores samfund, hvem vi er som mennesker og som befolkning; hvad det er for nogle værdier, der holder det danske samfund sammen; en hel del om, hvordan vores økonomi fungerer; og faktisk også en hel del om, hvordan verden faktisk fungerer i vore dage. Det tror jeg vil give stof til rigtig meget eftertanke og rigtig mange samtaler, både her i huset og ude i samfundet i årene, der kommer.

Jeg tror, at her og nu er det vigtigt at huske på kejser Augustus' motto, som var: Festina lente, altså skynd dig langsomt. Det kan man jo udlægge, som at det både er vigtigt, at man handler beslutsomt, og at man handler besindigt. Det gør langt de fleste heldigvis som noget helt selvfølgeligt. Jeg har brugt årtier af mit liv på at lave fokusgrupper, før jeg blev politiker, og det, jeg tager med fra de mange år, er, at langt, langt de fleste mennesker i det her land er utrolig fornuftige. Derfor vil jeg glæde mig over det, og så vil jeg tilslutte mig det, der er sagt om hamstring og panik allerede, uden at lægge noget til det og bare forbigå det i beskæmmet tavshed. Tak for ordet.

Kl. 11:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Derfor er det nu hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille som privatist, som får ordet. Værsgo.

(Privatist)

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG):

Danmark står over for en af de største udfordringer i nyere tid, efter at vi er blevet ramt af et stort antal, der er coronavirusinficerede. Jeg synes, der er god grund til at lægge ud med at takke regeringen – statsministeren, sundhedsministeren – for den håndtering, der har været, og takke vores dygtige sundhedspersonale med direktøren for Sundhedsstyrelsen i spidsen for at informere, men også for den måde, hvorpå personalet på sygehusene sørger for at lave en professionel indsats.

Den lovgivning, vi står med her, er jo bare første del af den mest indgribende lovgivning i danmarkshistorien siden besættelsen, når det gælder den personlige frihed. Det er det historiske perspektiv, vi taler om. Det pålægger selvfølgelig os, som er medlemmer af Folketinget, et helt særligt ansvar.

Jeg synes, det er meget fornuftigt, at man tager udgangspunkt i, at vi står over for en situation, hvor mange vil blive smittet, en del også vil dø, mange vil blive alvorligt syge, mange vil kende nogle, der vil dø. Derfor er det en meget alvorlig situation. Der vil være et kapacitetspres på vores sundhedsvæsen, hvis vi ikke gør det godt nok, og det vil der sandsynligvis komme alligevel. Det får altså store menneskelige konsekvenser for rigtig mange. Det er ikke kun i forhold til sygdom og død, men også i forhold til at der er mange, der risikerer at komme i den situation, at det påvirker deres økonomi. Det er sådan, at det vil påvirke arbejdsmarkedet, at det vil påvirke erhvervslivet, og at det vil påvirke de allermost udsatte grupper i vores samfund.

Så det er klart, at det er noget, vi må tage alvorligt, og derfor er det også sådan, at vi skulder ved skulder, selv om vi ikke står for tæt, sørger for at bakke op om, at der bliver grebet ind resolut og bliver grebet ind nu. Det kan jeg også kun bakke op om.

Jeg glæder mig da over, at flere af mine kolleger også har nævnt, at vi, når vi nu i de kommende timer behandler det her lovforslag, skal se nærmere på de retssikkerhedsmæssige aspekter i det. Jeg synes, det er vigtigt, at der bliver kigget på det element, at man kan bryde boligens ukrænkelighed, og at man ikke skal sørge for, at der er en bagudrettet retskendelse. Det kunne jo være et initiativ, man kunne tage. Det er noget, vi har gjort tidligere på forsvarsområdet, da vi for nogle år siden skulle se på det, hvor en anden regering gerne ville gøre det uden en retskendelse, men hvor vi alligevel fandt en mindelig løsning.

Der er også andre steder, hvor jeg synes, at kanterne måske lige kunne skæres til, men det glæder jeg mig til at kunne arbejde med, især hvis man efterkommer Venstres ønske om at tage en parallel behandling i Retsudvalget her i den kommende tid, hvilket jeg håber at alle selvfølgelig bakker op om.

Derudover er der hele det økonomiske spørgsmål. Jeg synes, at den måde, man har sørget for at behandle medarbejderne i den offentlige sektor på, er meget flot, og jeg er helt sikker på, at alle er meget opmærksomme på, at det jo ikke kun er medarbejderne i den offentlige sektor, der bliver påvirket af det her, men også medarbejderne i den private sektor og ejerne af virksomhederne i den private sektor. Her tænker jeg især på mindre selvstændige erhvervsdrivende, som kan komme i en situation med meget hårde økonomiske vilkår.

Jeg synes også, som flere har sagt, at vi i en sag som denne skal lægge højre og venstre lidt til side. Derfor synes jeg også, det er på sin plads, at jeg, som ser mig selv som til højre for midten, ikke kun tænker på dem i den private sektor og heller ikke kun på dem i den offentlige sektor, som regeringen så flot har taget hånd om. Vi skal selvfølgelig også, hvis det her har et længere perspektiv, se på, hvordan vi kan forholde os til de mennesker, som er uden for arbejdsmarkedet, og som er arbejdsløse, så de ikke pludselig

bliver ofre økonomisk set, fordi der er nogle rigide regler, som de skal følge, men som pludselig ikke rigtig kan lade sig gøre i den situation, vi er i. Så vi skal vise fælles samfundssind for alle dele af samfundet.

Tak til regeringen for den store indsats, tak for, at man gør noget. Jeg vil have fokus på retssikkerheden, og så glæder jeg mig til, at vi også skal diskutere det økonomiske perspektiv, og det bliver nødvendigt, for det bliver et hårdt økonomisk svirp, vi alle sammen får af coronavirus, hvad enten vi forestiller os det eller ej.

Kl. 11:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Derfor er det så nu sundheds- og ældreministeren.

Kl. 11:48

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det, og først mange tak for den positive modtagelse, lovforslaget har mødt her i Folketinget, og også tak for ordene om regeringens arbejde. Den opbakning er ikke nogen selvfølge. Det er jeg meget bevidst om, det er regeringen meget bevidst om, og også at den opbakning forpligter. Også tak for forståelsen for, at lovforslaget hastesbehandles. Det er vores alle sammens – regeringens, Folketingets, Danmarks – altoverskyggende hovedprioritet at inddæmme og afbøde de alvorlige konsekvenser af spredningen af covid-19 i det danske samfund mest muligt.

For spredningen af virus skal tages alvorligt. Det er derfor et vigtigt, presserende, omfattende og vidtgående forslag, vi behandler her i dag. Grundlæggende handler det om, at vi skal sikre, at myndighederne har de nødvendige redskaber til at håndtere den aktuelle trussel og de trusler, vi står og kigger ind i – som forhåbentlig ikke vil, men som kan vise sig for os – fra coronavirussens udbredelse. Vi skal sikre, at samfundet er rustet til at kunne håndtere det pres, der kommer, når der kommer flere smittede, for det er helt sikkert, at der gør det. Hvor hurtigt og hvor mange er det, vi afgør bl.a. i dag, og det gælder på alle områder i samfundet. Det gælder i sygehusvæsenet, det gælder i socialvæsenet og på alle andre områder, hvor det offentlige leverer service og ydelser til borgerne.

Myndighederne og alle vores medarbejdere i kontorerne, på gulvet, hos borgerne, i toppen af styrelserne, alle steder, udfører i dag et kæmpe arbejde, et prisværdigt arbejde, foreløbig med inddæmning og smitteopsporing og nu også med afbødning. Ikke desto mindre har den aktuelle trussel fra coronavirus vist, at den nuværende lovgivning på en række områder ikke er tilstrækkelig for at sikre myndighedernes handlemuligheder, og det er derfor, at der nu er brug for ekstra værktøjer, og at lovgivningen gøres mere fleksibel.

Regeringen foreslår derfor bl.a., at det bliver muligt at påbyde personer, som formodes at kunne være smittet, at lade sig isolere – altså at påbyde det. Vi finder det også nødvendigt i videre omfang end i dag at kunne forbyde afholdelse af større forsamlinger og arrangementer og forbyde adgang til eller lægge restriktioner på transportmidler. Vi lægger op til, at der indføres øgede opsporingsmuligheder for myndighederne, bl.a. ved at give mulighed for at fastsætte regler om oplysningsforpligtelser til mennesker, som er smittet, og hvor opsporing vil være afgørende.

Herudover foreslår regeringen, at det bliver muligt at fastsætte regler om, at rettigheder for borgere og forpligtelser for myndigheder kan fraviges i en midlertidig periode. Det gør vi for at sikre, at vores sygehuse og vores plejesektor kan prioritere ressourcerne. Det skal sikres, at der er kapacitet til behandling og pleje af personer med akutte og livstruende sygdomme. Det gælder selvfølgelig også de borgere, der måtte blive alvorligt syge efter at være blevet smittet med coronavirus. Men det gælder ligeledes alle andre borgere, der har akutte og livstruende sygdomme. Det, vi taler om, er, at det kan

blive aktuelt at begrænse retten til hurtig udredning, retten til frit sygehusvalg eller retten til forebyggende hjemmebesøg.

Som flere ordførere har været inde på, er det her vidtgående, og det er også derfor, at der i forslaget her er et forslag om at indsætte en ophørsklausul – det er det, som bliver kaldt en solnedgangsklausul – så det her lovforslag automatisk ophæves om under 1 år, nemlig pr. 1. marts 2021.

Lovforslaget giver jo altså mulighed for, at sundhedsministeren kan komme med en række bekendtgørelser. Hvad angår nogle af dem, vil det være nødvendigt at gøre noget allerede nu og sætte noget i gang allerede nu; hvad angår en række af dem, vil det ikke være nødvendigt at gøre noget nu og forhåbentlig ikke blive nødvendigt, men de vil kunne sættes i værk med kort varsel, alt efter hvad sundhedsmyndighederne anbefaler, alt efter hvordan udviklingen vil gå. For hver eneste af de bekendtgørelser vil det også være muligt at indføre solnedgangsklausuler, altså det samme som i lovforslaget, og det vil være muligt at lave en langt kortere tidsbegrænsning på bekendtgørelserne, så de automatisk ophører på et tidligere tidspunkt, end selve loven udløber, således at vi kun fastsætter de foranstaltninger, der er nødvendige for at håndtere de konkrete situationer, vi står over for. Derudover foreslås det, at lovforslaget træder i kraft ved bekendtgørelse i Lovtidende.

Det var ordene til Folketinget, og jeg vil også lige sige ganske få ord til befolkningen. Jeg ved godt, at der har været nogle historier omkring noget hamstring, og hamstring er selvfølgelig uklogt. Helt generelt, helt overordnet er der grund til at sige tak til befolkningen for at tage et kæmpestort ansvar for sig selv og for hinanden i den her tid. Vi må stå sammen netop ved ikke at være sammen fysisk, men vi kommer kun igennem det her med omtanke og ved at holde hovedet koldt, også i situationer, hvor man kan blive nervøs og det kan være svært hele tiden at orientere sig efter sundhedsmyndighedernes råd og vejledning. Tak for det. Tak for ordet.

Kl. 11:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er en enkelt kort bemærkning til fru Pernille Vermund.

Kl. 11:53

Pernille Vermund (NB):

Tak for ordet, og tak for en grundig gennemgang, og tak til regeringen for at tage det her så alvorligt. Jeg har et enkelt spørgsmål omkring det økonomiske, som jeg også var inde på i min ordførertale. Borgerne har ret til erstatning fra staten for indgreb, der volder tab, efter den nuværende epidemilovs § 27. I den nuværende lovgivning efterlades der ikke nogen tvivl om, at de tab, som borgerne lider, får de en erstatning for. Efter hasteloven mister borgerne deres ret til erstatning fra staten, medmindre der altså er tale om ekspropriation i grundlovens forstand.

Vil ministeren redegøre for, hvordan grænsen efter lovforslaget skal tegnes mellem tilfælde, hvor borgerne har ret og ikke har ret til erstatning? Vil de virksomheder, som efter den gamle § 27 kunne få erstatning, kunne regne med, at de også bliver kompenseret i samme omfang ved ekspropriation? Eller handler § 27 i realiteten om, at udgifterne skal lægges på det private erhvervsliv i dag frem for hos staten, som det var med den gamle lovgivning?

Kl. 11:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 11:55

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Der er ikke nogen, der kan love, at nogen kommer smertefrit igennem det her, og det gælder også arrangører, men hvad angår det her lovforslag, er beskrivelserne om ekspropriation i grundlovens §

73 jo fuldstændig uforandrede, og det vil sige, at i sidste ende vil spørgsmålet om, hvorvidt et indgreb er ekspropriationsmæssigt, være noget, som man kan indbringe for domstolene. Det er jo noget, som vil kunne indbringes for domstolene.

Men sideløbende med det her er regeringen jo, som det også er blevet nævnt, ved mine ministerkolleger i dialog med erhvervslivet om kompensationsordninger, og det gælder forskellige dele af erhvervslivet. Det gælder også arrangører og andre, som vil blive ramt af aflysninger på grund af påbud. Så vil jeg ellers også anbefale, at vi leverer noget skriftligt materiale, som kan indgå, eventuelt i en betænkning eller andet, i forhold til lovbehandlingen i dag.

Kl. 11:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pernille Vermund.

Kl. 11:56

Pernille Vermund (NB):

Det er blot en opfølgning: Vil den nye ordlyd af § 27, der fjerner retten til erstatning uden for tilfælde af ekspropriation, efter ministerens opfattelse indebære, at færre borgere har ret til erstatning, end hvis den nuværende § 27, som giver borgerne ret til erstatning, bliver videreført? Og vil den nye paragraf gøre det billigere eller dyrere for det private erhvervsliv at komme igennem krisen i forhold til den gamle paragraf?

Kl. 11:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 11:56

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg tror, at jeg, hvad angår den del af spørgsmålet, som handler om, om det er dyrere eller billigere i forhold til den gamle paragraf, vil være meget påpasselig med at levere et svar på stående fod. Jeg vil godt prøve at se, hvor meget vi kan få boret ud. Men det er jo sådan en alt andet lige-betragtning i en situation, som vi ikke har været i før, og det vil sige, at beregninger af de scenarier nok vil være lidt vanskelige at kunne levere. I ministeriet vil de i forbindelse med vores udvalgsarbejde være meget, meget hjælpsomme, også med en teknisk gennemgang og andet, for at levere de beregninger, de kan levere. Men det er altså alt andet lige-beregninger, hvor det er svært at sammenligne med noget i en virkelighed, som ikke findes.

Kl. 11:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundheds- og Ældreudvalget med inddragelse af Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 11:57

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i dag.

Forretningsordenen gør, at jeg er nødt til at sige et tidspunkt, og hermed siger jeg kl. 16.00, med andenbehandlingen af L 133, men dog med den tilføjelse, at hvis udvalget ikke er færdig med arbejdet og dermed med betækningsafgivelsen, vil der blive afstemning på et senere tidspunkt. Det vil jeg så meddele her fra talerstolen kl. 16.00.

Mødet er hævet. (Kl. 11:58).